

Karácsony A KÖRUTON

Kerekre meredt gyerek szemekkel bámulom a sok-sok csillogó csodát: Budapest karácsonyi kirakatait.

Este van, de itt a Nagykörút, ezer lámpásával, tarka neonjaival, oly pompázóan világít, mint egyetlen hatalmas, díszes, cicomás karácsonyfa. Az alkotó munka bőségszarujából ölnkbe ömlik a teménytelen téli ajándék.

A fenyőerdő — mint Andersen meséiben — idevándorolt az utcára. Alig látni a sarki újságárust, szinte elborítja az örökzöld. Hegyek dús levegője árad az aszfalton, s megkeveri a Közért-kirakatban gőzölgő sonka, kolbász, oldalas inycsiklandozó illatát.

Istenem, — mi minden van egy ilyen húsboltban! Kerek krakkói, rózsaszínű párisi, vicceshasú virstli, tarka disznósajt, pettyes téliszalámi, tizennégyféle kolbász, kenőmájas s még 30 mindenféle felvágott. Surrog a sonkavágógép, csattognak a

tunk a boltok belsejébe, de nem volt a miénk semmi. Most minden kapható, mindent meg lehet venni, minden a miénk. Kicsit büszke öntudattal vásárolgatunk ebben a karácsonyi forgatagban a Hároméves végén, az Ötéves kezdetén.

A játékbolt előtt csudálkozó apróságok bámulják az élet megelevenedett meseországát: csillagszóró lilafüstje, aranyalma dús ezüstje, képeskönyv és hintaló, kicsi kocsi, ringató sportcipőcske, korcsolya, hajasbaba mosolya, hideg hóban puha sál, szánkó, ami messze száll, Mackó Muki, úttörő, gépépítő, fejtörő bábszínház és kisvasút; villanysinen körbefut, kacagás és szeretet mind tiétek gyerekek!

A nagy áruházban, ahol pereg a forgóajtó s cikázna a liftek, dús kelmék, szőrmék, vásznak, selymek, flanelek omolnak ölnkbe. Csiszolt ólomkristályok, lenge porcellánok táncolnak a kivilágított vitrinekben, amott hócipő kelletti magát, ruhák, blúzok,

bárdok a borjúlapockán, disznókarajon s a hosszú kések nagyot szelnek a bordó marhafartóból. Pulyka, csirke, kacsa, liba ül a hentesszegeken. Az üvegtálon fekete, duzzadó gömböcskék: orosz kaviár s gusztusos, piros lazac — meg hófehér húsu fogas-szeletek. A bolt szűk akváriumában nyugtalanul ficáncolnak, tárogatnak a nagyhasú halak; vízbe csapódik a fehérkabátos segéd gyors hálója s harcsapajtás a kendős fiatalasszony gekkerébe vándorol.

A fűszerosztályon vidám melódiákat csilingel a pénztárgép. Tejfel-mézszel folyó Kánaán ez az üzlet. Sárga sajtok sorakoznak a polcon, piroshéjú kerek-sajt, trapista, ezüstpapirosú krémsajt. Kosarakban, nagy halmokban kacagnak a piros Jonathánok, dió, mák és mazsola, kecsesnyakú kórték. Újból porondra lépett a szőlő. A hűtőszekrényen tavaszt hirdet a télben a fagyasztott szamóca, fűdipeper, zöldborsó, spárka, s a nyár is bevonul a decemberi boltba: meggy, szilva, őszibarack, dinnye, zöldhasú ugorkák s sárga csövekben a kukorica.

Nem lehet itt — ahol sokféle kenyér és péksütemény áll garmadában — egy pillanatra rá nem gondolni a pincék szárazkenyerére, a hideg babfőzelékre s aztán az induló infláció melaszára, meg a szójára.

Az eddességboltban levágatok egy szelet diós-peiglit s hogy elárad számban a messzi gyerekkort idéző régi íz, picit könnyes lesz a szemem a hálától és a meghatottságtól. Valamikor régen is volt sok minden a pesti kirakatban, éhesen és vágyón bámul-

feszlülnek a viaszbabákon, mint valami tarka, színes revűszínpadon úgy változnak a képek.

Az egyik pult előtt kis jelenetet lesünk el s jegyezzük noteszünkbe: fiatal lánynak csomagolnak meleg sálát és harisnyát, de úgy látszik, a számlával baj van.

— Bocsánatot kérek — mondja a kiszolgáló — most kaptunk telefont, az árak megváltoztak. Ezek szerint a számla összege más.

— De, kérem — tiltakozik kissé indignálódva a leányka — én ezt már így kiszámítottam és különben is minden ár ki van írva.

— Igen, igen, — mosolyog derűsen a fiatalember — nincs semmi baj, ne tessék megijedni, nem drágább lett — olcsóbb!

Két nap múlva karácsony. Ötödik karácsony. Az ország hatalmas karácsonyfájára a tervezés és a munka aggatja a legszebb ajándékokat. A Kossuth-híd, a Margit-híd, a Lánchíd, romokból nőtt gyárak, soha nem látott világvárosi forgalom, autóbuszok sokasága, trolibusz, utak, játszótérek, iskolák, laboratóriumok, susterő vasutak, száguldó repülőgépek, kórházak, csecsemők s aggastyánok otthona, Úttörővasút, a tanulás és tudás kollégiumai, sportpályák, házak és új városrészek, Nagy-Budapest! — mit csodáljunk jobban, minek örülünk először?...

Az újságíró feljegyez mindent, a munka és bőség ezer csudáját, szájába dug még egy szelet omlós diós-kalácsot s a messzire világító gyertyák fényében, halkán rebegi: köszönöm...

Kovács Dénes